

వల్లపీల

౧

అది చక్కని ప్రభాతసమయం. మూడురోజులు ముసురు అయిన తర్వాత ఆవేశనే మంచి ఎండకాసే సూర్యకాంతి వచ్చింది. నూతన వికాసంతోటి మళ్ళీ ప్రపంచానికి ఉజ్వలత్వం వచ్చినట్టుగా వుంది.

అప్పుడు రాజలక్ష్మి కాళ్ళింజలు వేయించుకొంటూంది. ఆమె కనతిదూరాన నాలుగేండ్ల ఎడపిల్ల ఏడాదివయస్సుకల పిల్లవానిని ఆడిస్తోంది. కాని పిల్లవాడు రోదనం మానలేదు.

ఎంతకీ పిల్లవాడు సముదాయంబడని కారణంచేత, రాజలక్ష్మి చేతనున్నపని మాని వేసి వానినెత్తుకొని పాలిచ్చుట మొదలుపెట్టింది.

ఆలా కాస్తే పాలిచ్చి నినువుకి 'మాచంద్రి లేకపోతే అసలు వేగడమ్మా, నాకెల్లాగో కాని,' అని గొణుగుకొంటో వుండగానే ఎదుట చంద్రి ప్రత్యక్షమైంది. దాన్ని చూడగానే పిల్లలిద్దరూ పొంగిపోయారు. అప్పుడు

రాజలక్ష్మి :

ఏమేవు? సమత్తపెళ్లికూతురా! నిన్నే వస్తావనుకొన్నాను. నువ్వు లేకపోతే అసలు తెమలదే నాకు. నిన్నా స్త్రీ?

చంద్రి :

(ఇంచుక సిగ్గుపడుచూ) మ రేనండి.

రాజలక్ష్మి :

అదేమిటేవు, అప్పుడేనా, అంతమనిషి వయినట్లుగా వున్నావు? ఆచీర నేనిచ్చినదేనా ?

చంద్రి :

మిరిచ్చినదేనండి, అబ్బాయిగొర్నివ్వం డెత్తుకుంటానని చెయ్యిచాపింది.

రాజలక్ష్మి :

కాస్తేవు ఆల్లాతీసుకుపోయి ఆడించమ్మా. ఇట్లు చెప్పి ఆమె పిల్లవానినిచ్చి పంపివేసింది చంద్రిని.

౨

దక్షిణంవైపు కటకటూల్లోవున్న కుర్చీలో కూచోని యేదో సవల చురువుకొంటూనే ధ్యమధ్య నేరో యోచించుకొనుచున్న ప్రకాశరావు.

అంతలో వెంజిపల్లెములో తమలపాపిలూ గమగమ గాడే ఎక్కపోడి వేసికొని రాజలక్ష్మి నిర్మలప్రవాహమువలె అక్కడికి వచ్చిన ప్రకాశము గుర్తింపనేలేదు.

అప్పు డతనిబుజాలమీద చేయిపెట్టి

రాజలక్ష్మి :

యేమిటా ఆలోచన ? అస్తమానంబదువే!

ప్రకాశరావు :

నిన్నుచూడనేలేదు. ఈవేళ మనం నీ వరగా తెలియొచ్చు.

రాజలక్ష్మి :

చంద్రి మళ్ళీ వస్తోంది కావండి, అంచేత నాకింక సుభువు, వీలూ కూడను.

ప్రకాశరావు :

పిల్లలుంటే వీలూ మరీ, (అని నవ్వాడు.)

రాజలక్ష్మి :

అదికాదండి- మీమాటలు ?

(అని బుగ్గమీద వేసింది.)

ప్రకాశరావు :

రాజ్యం! ఇల్లా కూచుందూ, (అని పుస్తకం ఆవలపెట్టి భార్యని పళ్లో కూర్చోపెట్టుకొన్నాడు.)

రాజలక్ష్మి తమలసాకు లందిస్తోంది. ప్రకాశరావు నమలుతున్నాడు. ఇరువురి నేత్రాలూ మెరిసిపోతున్నవి. ఇద్దరి అవయవాలూ పొంగిపోతున్నవి. ఉభయకపోలాలూ రక్తిమ పొందినవి. అతని కళ్ళల్లోకి ప్రేమతోలకాడే తన పెద్దకళ్ళతో చూస్తూ మరల ప్రసంగం అందుకొని

రాజలక్ష్మి :

ఇందాకా యేమిటి ఆలోచిస్తాన్నారు? ఆ పుస్తకంలో సంగతేనా ?

ప్రకాశరావు :

ఔను, అందులో ఒకజమీందారు తోట మాలికుడున్నాడని ప్రేమిస్తాడు. అది సంభవనూ అని ఆలోచిస్తున్నాను.

రాజలక్ష్మి (నవ్వి) :

మొగాళ్ళ కేమిటి ? సహసశక్తి తెక్కువ. ఆత్మసంయమము లేదు. మనస్సుని ధైర్యంతో తిప్పకో లేరు. అయినా అంత శ్రీమంతుడు తలనుకొంటే అప్పరసలు దిగివస్తారే, తోట మాలికుడున్నాడని ప్రేమించడం చిత్రంగానే వుంది.

ప్రకాశరావు :

వమో ? కాని నాకొకటి తోచింది. తక్కువ జాతులలో శరీరపరిశ్రమ విశేషంగా వుంటుంది. అట్టి సిరంతరవ్యామోమమువల్ల శరీరము దృఢమవుతుంది. వారికే సమున్నత సుందరవర్ణోజసౌందర్యం వుంటుంది. ఆరోగ్యవర్ణోజసౌందర్యం వంపులూ, అవయవ పరిస్థుటల్లో వారికన్నట్లు ఆగ్రజాతులలో వుం

డదు. సైవారికి శరీరచ్ఛాయా, నాగరిక చందం, కృతకవేషంలోని విమృద్ధాశభశ్యం మాత్రమే వున్నవి. రాజ్యం! అందమంటే రంగులోవుందా ? సర్వావయవసమాసనిర్మాణంలోనే వుంది. యేమంటావు ?

రాజలక్ష్మి :

నిజమేలెండి ? మీమాట తీసెయ్యడం మొదలుకుగాని, నానూహలో, తేజోమయసౌందర్యం పవిత్రహృదయంవుంటేనేకాని వుండదు. మనసు చక్కనా? మనిషి చక్కనా ?

ప్రకాశరావు :

మనస్సుకంటే మనిషి దబ్బున ఆకర్షించేది. పట్నవాసాలలో కృతకవేషాల చూడు. కేనుపవుడరు అద్దిన నీరసవేషాలు. నూటికి తొంభయిమంది పిల్లలకి లుకోరియా జబ్బులో, హిష్టీరియా జబ్బులో! అంతదూరం మొదలుకు? నిన్న మనకళ్ళ ఎదుటి పిల్ల చంద్రిచూడెంతమనిషి అయిందో? నల్లనిపిల్ల అయినా దాని కళ్ళల్లోని వెలుగుచూడు, లోపలి ఆరోగ్యం ఎలా తెలియచేస్తోందో ?

రాజలక్ష్మి :

అల్లా చెప్పండి? దానిమీద కెడుతోందా మీమనస్సు, ఈమధ్య దానికే ఖోకు ఎక్కువ వుతోంది లెండి.

ప్రకాశరావు :

అబ్బే! అందుకుకాదే! మాటవరసకి చెప్పాను.

అంతలో చంద్రి పిల్లవానిని చంకపెట్టుకొని దడలున, 'ఆస్కూగూయా' అని లోపలికి వచ్చి సిగ్గుపడి నాలుక కణుచుకొంటూ పరిగెత్తింది. 'ఎందుకే' అని రాజలక్ష్మి దబ్బున తేచి వెళ్ళింది.

వారి వెనకాలే యోచనాపూరితహృదయంతో ప్రకాశరావుకూడా వెళ్లాడు.

వచ్చి యెన్నోరోజువేళ? పిల్లంతల్లీ కులాసాగా వున్నారా?

౩

చంద్రి :

ప్రకాశరావు తన యింటివెనుకవున్న తోటలోని బంగాళగదిలో కూచోని ఆలోచించుకొంటూవున్నాడు.

ఈవేళకి తొమ్మిదండి, ఇద్దరూ కులాసాగానే వున్నారండి. ఇక గళాసివ్వండి పట్టుకెల్తాను.

అప్పటికి నాలుగుగంటలు కావస్తోంది. ప్రకాశరావు చక్కగా క్రాపుకువ్వకొని విలాసభరితమైన వేషంతో నున్నాడు.

కాని ఆసమయాన వారిరువురూ ఒకరిని చూచి మరొక రాకర్లింపబడుతున్నారు. చంద్రి మహోత్సంగవక్షం పైడలతరంగంవలె లేస్తూ పనుతోంది. సన్ననినడుము లతకూనవలె కంపించిపోతోంది. అందుచేత దబ్బున గ్లాసువుచ్చుకొని పోబోతోంటే, గట్టిగా చేతులతో కాగలించి పట్టుకొన్నాడు ప్రకాశరావు, ఆమె వేగముతో వానిని కూడా తోసికొని గేటుదాకా వచ్చింది.

ఆ సమీపమున చాలారకములైన పూలమొక్కలున్నాయి. చక్కగా వికసించిన అనేకరకాలపువ్వుల నెత్తావి, గాలి వినరినప్పుడల్లా వచ్చి నెమ్మేనుపులకరింపచేస్తోంది. పైని విశాలవిస్తృతాకాశంలోని అగాధతమనైల్యం మానవహృదయంలోని కామోద్రేకంవలె ప్రగాఢమవుతోంది.

అక్కడకు రాగానే ప్రకాశరావు తనబలమెల్ల నుపయోగించి చంద్రిని నిలువరించి తలుపు గడియవేసాడు. చేయునదిలేక చంద్రి వణికిపోతోంది, కళ్ళలోనుంచి నీరు కారుతోంది. అప్పుడు ఆమె కళ్ళనీళ్లు తుడుస్తూ

ప్రకాశరావు :

అప్పుడే చంద్రి, ఒక వెండిగ్లాసులో కాఫీ పోసి ప్రకాశరావుకిచ్చే నిమిత్తము పట్టుకొని వస్తోంది. ఆమె యెఱ్ఱగులాచీరంగుచీర, అమ్మగారిచ్చినది, కట్టుకొని- ఆకుపచ్చ పొట్టిరవిక తొడుగుకొని- చక్కగా తీర్చికొన్న కబరీభరమునిండా మల్లెపూలు తురుముకొని- మెడనిండా సొగడపూలదండలు హారాలుగా వేసికొని వస్తోంది. ఆమె సమీపించిన కొలదీ పరిమళలహరి ఒకటి బయలుదేటి యెదుటపడువారి నెల్లా ముంచెత్తుతోంది.

చంద్రి! భయపడకు, నిన్ను నేను చాలగా ప్రేమించాను. యేంచెయ్యను? ఇక్కడికి ఆరు నెలలనుంచి ఎంతో శాధపడుతున్నాను. ఈవేళ సావకాశం చిక్కింది. నీకు కావలసినంత ధనం యిస్తాను. ఇక రామరి.

మెల్లగా ప్రకాశరావుని సమీపించి

అని గట్టిగా ఆమె వక్షము తన వత్సాని కడుముకొని, చంద్రి కన్నులపై న, మొగము మీద, బుగ్గలమీద, నెత్తంమీద, దొరికినచోటల్లా కొన్ని వేల ముద్దులవర్షం కురిపించాడు.

చంద్రి :

పంతులుగారూ కాఫీ పుచ్చుకోండి, మర్నా అమ్మాగారిదగ్గర కెళ్ళాలి.

ప్రకాశరావు :

చంద్రినికూడా ప్రబలావేశం క్రమ్ముకుంది. శరీరంలో స్మృతిలేదు. ఆరతిపారవశ్యంలో

ఔనుగాని,చంద్రి! అమ్మగార్ని పురుడు

తానునుకూడా ప్రకాశరావుని గట్టిగా కాగ్లించుకొంది. అబ్బినచోటల్లా ఉన్న తమ్మగంపకి ముగ్గులొక్కో వారంభించింది.

అదికొంటుంటే నాకరు సొమ్మసిల్లి పోతారు. మెల్లిగా ప్రకాశరావు ఆమె రాప్రక్క గదిలోనికి తీసికొని పోయాడు.

౪

వాడొక్కోకి చెప్పరాని కోపమువచ్చింది. అధిరోష్టుము కంపించి పోతోంది. కళ్ళవెంట నీరుకారుతోంది. అప్పుడు తనయెదుట నిల్చివున్న చంద్రితల్లిని చూచి

అమ్మ! ముసలీ! ఇక దాన్ని నాకళ్ళ పడనీదు. వెధవకి పెళ్ళేనాకాలేదు. ఇక్కడికి నాకొక్కెరు నెలలనుంచి యింపాడుపని జరుగుతోంది. నిన్న నాకళ్ల పడింది.

ముసలీ :

అమ్మా! నుజేయను? పిల్లకి నాలుగో మాటయి. గుర్తించలేకపోయాను. పంతులుగారు దాకొంప తీసారు.

రాజలక్ష్మి :

ఫీ! ఫీ! ఆయన మీరు నాకు చెప్పకు. కులం రెండుతుంది. వెధవకి కడుపు తగలతై.

అని గర్జించి, 'పో, అనతలకి పో' అని తలుపు దడాలున వేసికొని లోనికిపోయింది.

౫

కాపగూడెంబోనుంచి రోదవధ్యని వినవచ్చింది. చుట్టుపక్కల వాళ్లంతా ఆ గుడిసి పోక చేసారు. ఒక నులకమంచంమీద చంద్రితమ్మ గోండ్రిస్తోంది. ప్రక్కనేవున్న యెరుకసాని మంచము నూటిపోస్తోంది.

చంద్రితమ్మకి మతి పోయింది. వెళ్లి ఏడుపు పో పచ్చిగా అరుస్తోంది. బలవంతాన గర్భ

పాతం చేసికొంది చంద్రి అని అందరికీ తెలిసి పోయింది. ప్రతివారు ప్రకాశరావుని తిట్టిపోస్తూ వున్నారు.

చంద్రి స్తనూస మయింది. చంద్రికి గోండ్రింపు ఎక్కవముపోయింది. ధనుస్వాతము క్రమ్మింది. శరీరం అంతా కట్టె అయిపోయింది. అందులో జ్యోతి ఆరిపోయింది. ప్రాణవాయువులు లేచిపోయినవి. అంతా గొల్లుమన్నారు. ముసలి మూర్ఛపోయింది. ఇక పాప మామెకు దిక్కులేరు.

౬

సంజవీకటి పడుతోంది. ప్రకాశరావు వస్తున్నాడు. అతనికి పాపము మతిలేదు. నాటి నుండి రాజలక్ష్మి తనతో మాటలాడుటలేదు. ఆమెను చూచుటకే ప్రకాశరావు లజ్జితుడగుచున్నాడు.

అది అల్లావుండగా, గ్రామం అంతా అతనిని దూషిస్తున్నది. కేవలము తన మూలముననే చంద్రి యశావనోజ్వలిత దేహం భస్మమై పోయింది. ఏదికూడా లేని, ముసలిది, తనవల్లనే ఉన్మాదిని అయిపోయినది.

అల్లా అనుకోంటూ అతడు గ్రామసమీపానికివచ్చేసరికి తిట్టిపోయిన భూతమువలె చంద్రితల్లి పై బడినది. పాపము అదిరిపాటున నాతడు వ్యెత్తుగా స్తంభితుడై పోయినాడు.

ముసలి అని తెలిసాక దానిని తప్పించుకొని యెట్లోవచ్చి యింట్లోపడినాడు.

౭

ప్రకాశరావు తనయింట్లో ప్రవేశించి తిన్నగా భార్యపడక గదిలోనికి పోయాడు, అమెను సమీపించి రెండుపాదములమీద చెయివైచి 'నీవు హృదయసౌందర్యశాలినివి, నేను నుహా'

పాపిని, ఊమించు,' అనికూలపడ్డాడు. మరల లేవలేదు. రాజలక్ష్మీ మనసు కరిగిపోయింది. తక్షణంలేచి లేవతీయపోయినదిగాని ఆతడు లేవలేకపోయాడు. శరీరము చాలవేడిగావుంది. తీవ్రజ్వరమువచ్చినదని యామె తెలిసికొని, నాఖరుని కేకవేసి వాని సహాయమున భర్తను శయ్యపై పరుండజేసినది.

తక్షణం డాక్టరుని పిలిపించింది. ఆయన వచ్చి రోగిని పరీక్షించి చాలా ప్రమాదజ్వరము 105 డిగ్రీలువుంది, జాగ్రత్తగా కనిపెట్టాలి అని చెప్పి మందిచ్చి వెళ్లిపోయినాడు.

ఆతడు వెళ్ళినతర్వాత రాజలక్ష్మీ తాను భర్తయెడ చాలాకాఠిన్యముచూపితిని విచారించసాగెను.

ప్రతిదినమూ, యిట్టడై వాన్ని ప్రార్థించు చూ రెండువారములు గడిపినది. ప్రకాశ

రావుకి జ్వరము తగ్గినది.

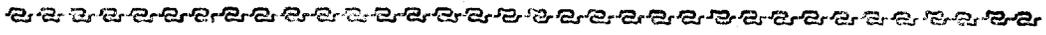
ఒకనాడు ప్రాతఃకాలము మెల్లిగా లేచి కూర్చొని, ప్రకాశరావు అన్నాడు:

'రాజ్యం! హిందూసతీధర్మము సీయందు మూర్ఖీ భవించినది. భారతీయవనితలు ఊచూశాలినులు. వివాహవిచ్ఛేదము వారి మతముకాదు. ప్రియురాలా! నన్ను ఊమించావా స్వాదయపూర్వకంగా?

రాజలక్ష్మీ :

అంతనూట మీరనకూడదు. నేను ఊమించుదాననా? నన్ను మీరే ఊమింపవలెను. భర్తృసేవకు పరిచారకల నియమించుట నా తప్ప. నేను స్వయముగా నాస్వాదయస్వామిని అర్పించి పవిత్రురాలనగుచున్నాను(అని ఆమె, భర్తృసాదములు కన్నీటితో కడుగసాగెను.)

— పెమ్మరాజు రాజగోపాలము, బి. ఏ.

ధన్వంతరి నిఘంటువు

నిఖిలాయుర్వేదసారసర్వస్వవేదియగు ధన్వంతరిచే రచియింపబడిన నిఖిల పదార్థనామగుణ ప్రతిపాదకమైన వైద్యనిఘంటురత్నము. ఇది సింగరాజు కామాశాస్త్రిల వారితో ఆంధ్రీకరింపబడినది. గవర్నమెంటు ఇండియన్ మెడికల్ స్కూలులో ఉపాధ్యాయులుగా నుండిన కీ.శే. ఆయుర్వేదవిశారద, ఇ. ఎ. డి. వేంకటాచార్యులు, ఏ.ఎం.ఎ.సి. వారితో పరిష్కరింపబడినది. ఈ గ్రంథముయొక్క విదనకూర్పు ప్రతులు చాలా రోజుల క్రితమే అయిపోయినవి. వాని ప్రతులకొరకు ఈనడుము పలువురు వ్రాసి ఆశాభంగము పొందియున్నారు. ఇప్పుడు ఆరవకూర్పు ముద్రించుచున్నాము. పినుగువారి వైద్యగ్రంథముల ప్రసిద్ధినిగూర్చి మీకు ప్రత్యేకముగ చెప్పనక్కరలేకనే తెలిసియున్నది. కావున ఈ గ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరుపంపవలసినది. ప్రతి ఒక్కరికికీ వెల రూ. 2-8-0.

పినుగు - వేంకటకృష్ణారావు పంతులు,
2/40, పెద్దనాయని వీధి, మింటుబిల్డింగ్సు, మాదరాసు.

